

Paradis för barn vid Nyboda

Stockholms nya genomgångshem mönsteranstalt

Men ingen anstaltston, modernt, vackert och hemvarmt.

Om det inte lät så hjärtlöst frestas man säga, att en lyckligare och behagligare miljö för ett barn svårigen kan tänkas än Stockholms stads nya upptagningshem vid Nyboda. Tar man sikte speciellt på vad saken gäller, samhällelig vård och observation av välartade barn som en tillfällig anhalt eller genomgångsstation tills vårdmöjligheter på längre sikt bestämts, är det uppenbart att det nya hemmet har idalets karaktär. Den institution som här skapats är en heder för Stockholms stad, närmast för barnavårdsnämnden, borgarrådet Oscar Larsson och dem som ha hand om ledningen, den unga chefen fru Inga Södersten, och läkaren, dr C. W. Herlitz.

Nybodahemmet vid Liljeholmen har varit i verksamhet ett halvt år, men eftersom man knappast får en rättvis bild av anordningarna förrän de bragts att fungera har visning icke anordnats förrän nu. De sju ljusa och frimodigt moderna paviljongerna ligga inneslutna i luft och grönska med vid utsikt från berget ut över landskapet och med försvärliga partier orörd terräng innanför staketet. Det finns ingenting i dessa lokaliteter eller i den mentalitet, som överallt slår besökaren till mötes, som talar om anstalt, asyl, vårdhem, fast Nybodahemmet naturligtvis är alltsamman detta. Det är bara så, att man ordnat alltihop på ett nytt vis, vänligt, hemtrevligt, gemytligt. Små trivsamma hörn här och var, både inom- och utomhus. Praktiska anordningar. Vackra grejor överallt. Omtanke och förnuft, kloka principer omsatta i verklighet, men inte sterilt och efter linjal, utan leende, mänskligt, betvingande riktigt. Ungarna ha satts före principen.

Man kunde byggt ett stort komplex, men det har inte blivit dyrare med decentralisationen, påpekade det lyckliga borgarrådet under rundvandringen, och fördelar ha vunnits genom paviljongsystemet: det är trevligare, och det går fortare att få bukt med infektioner, om sådana skulle uppträda.

Karantänen eller observationspaviljongen är själva hjärtpunkten. Här intagas alla barn för undersökning och obligatorisk karantän före intagandet, 2—3 veckor för de minsta, längre tid för de äldre. Det har varit 130 barn i medeltal från starten, i åldern från 1 upp till 16 år. Kapaciteten är emellertid 225 barn. Hälften äro under skolåldern, och det övervägande antalet är pojkar: det går två pojkar på varje flicka.

Karantänsavdelningen rymmer 34 barn. Det är en ren glädje att vandra igenom de ljusa och vackra lokalerna med alla de rara ungarna, stillsamt lekande eller upptagna med optimistiska

Dr Herlitz besöker småttingarna på karantänsavdelningen på översta bilden, och Nybodahemmets chef, fru Inga Södersten, ses nedanför med en av de yngre pensionärerna framför den ena småbarnspaviljongen.

grubblrier i barnhagarna. Leksaker äro utplanterade i den rätta ordningen, och utanför på de frikostigt tilltagna verandorna spelas det fotboll. Barnen ha lekledarinnor när den egna inspirationen skulle tryta, och sällskap fallerar inte heller på den egentliga sjukavdelningen i samma paviljong, som har plats för 16 patienter.

Alla barn läkarundersöks vid intagningen och följas sedan fysiskt och psykiskt under vistelsen på hemmet. Skulle uppfostringssvårigheter visa sig blir det överläggning i fallet mellan föreståndarinnan, läkaren och hemmets chef, och uppfostran lägges efter de iakttagelser man därvid gör i medicinska, pedagogiska och andra hänseenden. Barnavårdsnämndens utackorderingsbyrå får sedan del av de resultat man kommit till; de vägleda ju vid bestämmandet av barnets nya miljö. Omställningen är livlig; 30—40 barn in- och utskrivs i månaden.

Strävan att rensa bort asyl- och anstaltskaraktären ger sig även tillkänna däri, att de skolpliktiga barnen i vanlig ordning gå i Midsommarkransens skola strax intill; de åka också till Flaten i bulle- och mjölkbussarna som andra ungar. Det är tydligt att barnen på Nybodahemmet inte betrakta sig själva som särtingar eller som yngre hjon.

— Nej, småler fru Södersten, behaglig, ung och klok chef för alltsamman, de äro solidariska med hemmet, de tycka visst inte illa om sig. När de skulle ha idrottstävlingar tidigare i somras broderade de Nybodamärket på sina tröjor.

Det andra är detta likt. Det skulle bli för entonigt med alla superlativer man skulle önska begagna efter vandringen i de olika paviljongerna

med förträffliga anordningar för barnens och personalens trevnad — genom det blänkande köket och den vackra matsalen, där all den goda och föga anstaltmässiga maten serveras, genom det välförsedda klädesförrådet, som inte gav intryck av barnkasern utan snyggare barnekipering. Det får vara någon måtta med entusiasmen, och det räcker kanske med att citera vad borgarrådet Larsson sade under vandringen: man blir glad ända in i hjärtetsjäl, vilket dr Herlitz, som menade detsamma, uttryckte på ett något mer dämpat vis:

— Det är lätt att vara barn i den här miljön!

Hb.